

A. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ – ΕΠΙΔΗΜΙΟΛΟΓΙΚΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ – ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

Η γρίπη είναι μεταδοτική νόσος του αναπνευστικού συστήματος που οφείλεται στον ιό της γρίπης. Μπορεί να προκαλέσει ήπια έως σοβαρή νόσο, ορισμένες όμως φορές είναι δυνατόν να οδηγήσει ακόμα και στο θάνατο. Οι ηλικιωμένοι, τα μικρά παιδιά και τα άτομα με ορισμένα χρόνια νοσήματα βρίσκονται σε μεγαλύτερο κίνδυνο για σοβαρές επιπλοκές της γρίπης.

Σύμφωνα με την διαχρονική επιδημιολογική επιτήρηση στην Ελλάδα, φαίνεται ότι η δραστηριότητα της εποχικής γρίπης συνήθως εμφανίζει αύξηση τον Ιανουάριο, η οποία κορυφώνεται μεταξύ Φεβρουαρίου και Μαρτίου και συχνά συνοδεύεται με αποδιοργάνωση της επαγγελματικής και της κοινωνικής ζωής, υπέρμετρη αύξηση της κατανάλωσης φαρμάκων και όχι σπάνια, αύξηση της θνησιμότητας.

Στα μέτρα περιορισμού της εξάπλωσης της γρίπης περιλαμβάνονται η συστηματική εφαρμογή μέτρων ατομικής υγιεινής (π.χ. συχνό πλύσιμο χεριών), η απομόνωση των πασχόντων και η αποφυγή του συγχρωτισμού σε κλειστούς χώρους. Ωστόσο, τα μέτρα αυτά έχουν περιορισμένη αποδοτικότητα και –παρότι σημαντικά– δεν επαρκούν.

Ο αποτελεσματικότερος τρόπος πρόληψης είναι ο εμβολιασμός με το αντιγριπικό εμβόλιο, το οποίο, όταν χορηγηθεί σωστά και έγκαιρα, προφυλάσσει από τη μετάδοση του ιού, συμβάλλει στην **προστασία από τις σοβαρές επιπλοκές, καθώς** και στη μείωση των απουσιών από την εργασία, το σχολείο και κάθε άλλη κοινωνική εκδήλωση. Επισημαίνεται ότι, σύμφωνα με τα διεθνή συστήματα φαρμακοεπαγρύπνησης, το αντιγριπικό εμβόλιο είναι ασφαλές, ενώ δεν έχουν καταγραφεί σοβαρές συστηματικές ανεπιθύμητες ενέργειες.

Αναμένεται ότι, και για την προσεχή περίοδο γρίπης 2025-2026, ο ιός της γρίπης θα κυκλοφορήσει παράλληλα με τον ιό SARS-CoV-2, που προκαλεί τη νόσο COVID-19. Η εφαρμογή του αντιγριπικού εμβολιασμού κατά την προσεχή περίοδο με προτεραιότητα τον εμβολιασμό ατόμων που ανήκουν σε ομάδες αυξημένου κινδύνου αποσκοπεί στην μείωση των πιθανοτήτων ταυτόχρονης προσβολής και με τους δύο ιούς (που μπορεί να επιβαρύνει σημαντικά την κατάσταση των ασθενών), καθώς και στη μείωση του φόρτου των υπηρεσιών υγείας και ειδικότερα των Μονάδων Εντατικής Θεραπείας, ώστε αυτές να μπορέσουν να ανταποκριθούν καλύτερα σε μια ενδεχόμενη αυξημένη ζήτηση.

Β. ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΕΜΒΟΛΙΑΣΜΟΥ

Σύμφωνα με το Εθνικό Πρόγραμμα Εμβολιασμών της χώρας μας οι **συστάσεις αντιγριπικού εμβολιασμού** για την **προσεχή περίοδο 2025-2026** περιλαμβάνουν κατά προτεραιότητα τις παρακάτω ομάδες πληθυσμού ή καταστάσεις αυξημένου κινδύνου:

1. Άτομα ηλικίας 60 ετών και άνω
2. Βρέφη και παιδιά ηλικίας 6 μηνών ως 5 ετών
3. Παιδιά ηλικίας άνω των 5 ετών και ενήλικες με έναν ή περισσότερους από τους παρακάτω επιβαρυντικούς παράγοντες ή χρόνια νοσήματα:
 - Χρόνια νοσήματα αναπνευστικού, όπως άσθμα, χρόνια αποφρακτική πνευμονοπάθεια.
 - Καρδιακή νόσο με σοβαρή αιμοδυναμική διαταραχή
 - Ανοσοκαταστολή (κληρονομική ή επίκτητη)
 - Μεταμόσχευση οργάνων και μεταμόσχευση μυελού των οστών
 - Δρεπανοκυτταρική αναιμία (και άλλες αιμοσφαιρινοπάθειες)
 - Σακχαρώδη διαβήτη ή άλλο χρόνιο μεταβολικό νόσημα
 - Χρόνια νεφροπάθεια
 - Χρόνιες παθήσεις ήπατος
 - Νευρολογικά-νευρομυϊκά νοσήματα
 - Σύνδρομο Down
4. Έγκυες ανεξαρτήτως ηλικίας κύησης, λεχωΐδες και θηλάζουσες.
5. Άτομα με νοσογόνο παχυσαρκία (Δείκτη Μάζας Σώματος $>40\text{Kg/m}^2$) και παιδιά με ΔΜΣ $>95^{\text{η}}$ ΕΘ.
6. Παιδιά που λαμβάνουν μακροχρόνια ασπιρίνη (π.χ. για νόσο Kawasaki, ρευματοειδή αρθρίτιδα και άλλα).
7. Άτομα που βρίσκονται σε στενή επαφή με παιδιά μικρότερα των 6 μηνών είτε φροντίζουν ή διαβιούν με άτομα με υποκείμενο νόσημα, που αυξάνει τον κίνδυνο επιπλοκών της γρίπης.
8. Κλειστοί πληθυσμοί, όπως προσωπικό και εσωτερικοί σπουδαστές (σχολείων, στρατιωτικών και αστυνομικών σχολών, ειδικών σχολείων κλπ.), νεοσύλλεκτοι, ιδρύματα χρονίως πασχόντων και μονάδες φιλοξενίας ηλικιωμένων, καταστήματα κράτησης.
9. Εργαζόμενοι σε χώρους παροχής υπηρεσιών υγείας (ιατρονοσηλευτικό προσωπικό, λοιποί εργαζόμενοι, φοιτητές επαγγελματιών υγείας σε κλινική άσκηση) και σε κέντρα διαμονής προσφύγων-μεταναστών.
10. Άστεγοι.
11. Κτηνίατροι, πτηνοτρόφοι, χοιροτρόφοι, εκτροφείς [συμπεριλαμβανομένων εκτροφέων μίνκ (γουνοφόρα θηλαστικά)], εργαζόμενοι σε σφαγεία και γενικά άτομα που έρχονται σε συστηματική επαφή με πτηνά ή χοίρους.

Γ. ΟΔΗΓΙΕΣ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΕΜΒΟΛΙΟΥ

Το αντιγριπικό εμβόλιο πρέπει να χορηγείται έγκαιρα και πριν την έναρξη της περιόδου έξαρσης των κρουσμάτων γρίπης, δεδομένου ότι απαιτούνται περίπου 2 εβδομάδες για την επίτευξη ανοσολογικής απάντησης. Κατά προτίμηση, σύμφωνα με την περίοδο έναρξης της έξαρσης των κρουσμάτων στη χώρα μας, ο αντιγριπικός εμβολιασμός οφείλει να διενεργείται από τα μέσα Οκτωβρίου μέχρι το τέλος Νοεμβρίου. Εφόσον ο εμβολιασμός δεν διενεργηθεί τη συνιστώμενη περίοδο, μπορεί να αναπληρωθεί καθ' όλη τη διάρκεια της εποχικής γρίπης.

Ο αντιγριπικός εμβολιασμός γενικά περιλαμβάνει 1 μόνο δόση του εμβολίου ετησίως.

- Βρέφη και παιδιά ηλικίας <9 ετών που εμβολιάζονται για πρώτη φορά, ή εκείνα ηλικίας <9 ετών που στο παρελθόν είχαν λάβει μόνο 1 δόση εμβολίου γρίπης χρειάζονται 2 δόσεις αντιγριπικού εμβολίου, με μεσοδιάστημα τουλάχιστον 28 ημερών.
- Σε βρέφη ηλικίας ≥6 μηνών χορηγείται 0,5 ml (ολόκληρη η δόση), σύμφωνα με τις οδηγίες από επίσημους Ευρωπαϊκούς ή άλλους φορείς φαρμάκων (EMA, FDA, κ.α.).

Συγχορήγηση με το εμβόλιο κατά του κορωνοϊού

Το αντιγριπικό εμβόλιο μπορεί να χορηγηθεί ταυτόχρονα την ίδια ημέρα και σε διαφορετικό ανατομικό σημείο, όπως και οποιαδήποτε άλλη ημέρα πριν ή μετά το εμβόλιο κατά του κορωνοϊού.

Αντιγριπικός εμβολιασμός και λοίμωξη COVID-19

- Ασυμπτωματικά άτομα που ήρθαν σε επαφή με επιβεβαιωμένο κρούσμα COVID -19 και έχουν αρνητικό εργαστηριακό έλεγχο μπορούν να εμβολιαστούν κανονικά.
- Συμπτωματικοί ασθενείς με λοίμωξη COVID-19 ή άλλη λοίμωξη του αναπνευστικού πρέπει να αναβάλλουν τον εμβολιασμό τους μέχρι να υφεθεί η συμπτωματολογία της νόσου.

